

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119208640
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4119208640.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej v spore žalobcu: Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. V. XX, XXX XX S., zastúpeného advokátskou kanceláriou BANÍK & Partners s.r.o., so sídlom Košická 46, 821 08 Bratislava, proti žalovanej: UNIQA pojišťovna, a.s., so sídlom Evropská 136/810, 160 12 Praha 6, Česká republika, IČO: 49 240 480, konajúca prostredníctvom svojej organizačnej zložky UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu so sídlom Krasovského 15, 851 01 Bratislava, IČO: 53 812 948, zastúpenej PRK Partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Hurbanovo námestie 3, 811 06 Bratislava, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 16C/63/2019-250 zo dňa 27.09.2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 5.381 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 10.07.2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 106 ods. 1, 2, § 112, § 415, § 427, § 441, § 444 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, § 11 ods. 6, 7, 8, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“). Výrok o trovách konania súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a v konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov konania priznal v plnom rozsahu. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca utrpel škodu na zdraví pri dopravnej nehode dňa XX.XX.XXXX spôsobenej vodičom K. Y., ktorý bol za skutok kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona právoplatne odsúdený v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 4T/52/2018. Z uvedeného dôvodu vodič zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi. V dôsledku uzavretia povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, je s poukazom na ustanovenie § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení, žalovaná ako poisťovateľ pasívne vecne legitimovaná na náhradu škody žalobcovi. V konaní nebolo sporné, že povinné zmluvné poistenie vodiča Y. bolo uzavreté práve u žalovanej, táto skutočnosť nebola v priebehu konania spochybnená žiadnou zo sporových strán.

2. Vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania súd prvej inštancie uviedol, že v prípade náhrady za bolesť (§ 444 OZ) sa poškodený dozvie o škode v čase, kedy možno objektívne vykonať bodové

ohodnotenie bolesti; od tohto okamihu plynie subjektívna premlčacia doba. K tomuto však musí v prípade uplatnenia náhrady škody pristúpiť aj vedomosť poškodeného o tom, kto za škodu zodpovedá. Tento časový moment je dôležitý z hľadiska premlčania nároku na náhradu škody, keďže podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka platí 2-ročná subjektívna premlčacia doba, ktorá sa počíta od momentu, keď sa „poškodený dozvie o škode.“ Objektívna premlčacia doba pri škode na zdraví neexistuje. Výška bodového ohodnotenia bolestného vyplýva z lekárskeho posudku. Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi v povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila (§ 15 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení). Z uvedeného vyplýva, že priamy nárok poškodeného na poistné plnenie voči poisťovateľovi podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení sa premlčí v rovnakej objektívnej a subjektívnej premlčacej dobe ako nárok poškodeného na náhradu škody. Súd považoval za absolútne nelogický až absurdný záver, v zmysle ktorého bol žalobca schopný identifikovať subjekt, ktorý zodpovedá za škodovú udalosť len na základe toho, že vlastnými zmyslami vnímal priebeh nehody. Takáto argumentácia nemá oporu ani v právnej úprave, pretože pokiaľ by bol takýto výklad konformný so zákonom, potom by sa subjektívna premlčacia doba vždy počítala od samotnej dopravnej nehody. Žalobca podľa názoru súdu získal skutočnú vedomosť o osobe, ktorá zodpovedá za škodu najskôr momentom, kedy bol doručený príslušnému ORPZ znalecký posudok znalca F. V. P. č. 37/2017 z odboru cestná doprava, t. j. dňa 18.08.2017, pričom od tohto momentu začala plynúť dvojročná subjektívna lehota na uplatnenie nároku žalobcu, a táto uplynula dňa 18.08.2019. Žaloba bola podaná na súd dňa 01.08.2019, teda v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe. Menovaný znalec stanovil síce 2 technické príčiny dopravnej nehody, ale právne posúdenie prináleží jedine súdu. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že technickou príčinou vzniku dopravnej nehody bol nesprávny spôsob jazdy vodiča Y., ktorý jazdil pred dopravnou nehodou v strede vozovky a čiastočne v protismere, čo bol dôvod nesprávnej reakcie protijazdiaceho motocyklistu vyhýbaním do protismere s následnou zrážkou vozidiel. Čo je však z pohľadu práva relevantné, aj keď ako technickú príčinu dopravnej nehody menovaný znalec označil aj reakciu vodiča motorky, ktorej spolujazdcom bol žalobca, samotná nesprávna technika jazdy motocyklistu E. bola tým prvkom nehodového deja, ktorý nevyvolal kolíznu situáciu. Primárne je teda úplne zrejmé, že kolíznu situáciu vyvolal samotný vodič Y., na čo prihliadol aj súd v trestnom konaní, v ktorom bol menovaný vodič právoplatne odsúdený.

3. Okresný súd Nitra sa tiež vyjadril k otázke spočívania plynutia premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka, čo však nemalo vplyv na posúdenie premlčania. Vychádzajúc z vedenia trestného konania len proti vodičovi Y. nemalo trestné konanie vplyv na spočívanie plynutia premlčacej doby voči žalovanej, ktorá vystupuje v pozícii poisťovateľa (obdobne uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV.ÚS 294/2018-29 z 03.05.2018). Počiatok plynutia premlčacej doby a jej prípadné spočívanie sa posudzuje u každého účastníka právneho vzťahu samostatne.

4. Súd prvej inštancie sa zaoberal aj prípadným spoluzavinením žalobcu na vzniknutej škode na jeho zdraví v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalobca bol účastníkom dopravnej nehody ako spolujazdec na motorke, z ktorej pozície nemohol ovplyvniť žiadne okolnosti dopravnej nehody, ktorú zaviniel vodič Y.. Súdu preto nebolo zrejmé, akého protiprávneho konania sa mal žalobca dopustiť a ako sa mal spolupodieľať na protiprávnom konaní vodiča Y.. Bolo na žalovanej, aby preukázala spoluvinu žalobcu na predmetnej dopravnej nehode, avšak táto dôkazné bremeno neunesla.

5. Podľa názoru súdu bol základ nároku jednoznačne daný, keďže bolo preukázané protiprávne konanie vodiča Y., ktorý bol právoplatne odsúdený, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody a samotný vznik škody (na zdraví). Žalobca v konaní predložil lekárske posudky o bolestnom stavenom v celkovej výške 295 bodov, pričom nebola sporná ani hodnota bodu 18,24 eura. Žalovaná spochybnila výšku uplatneného nároku až na pojednávaní, avšak počas celého konania ju nerozporovala, a rovnako ani lekárske posudky. Súd nevzhladol dôvod, pre ktorý by nebolo možné prihliadnuť na lekárske posudky predložené žalobcom, ktorý v konaní nebol spochybnený viac ako 2 roky, hoci žalovaná mala dostatočný časový priestor, aby tak urobila. Súd preto prijal záver, že nárok žalobcu a jeho výška boli dostatočne preukázané listinnými dôkazmi, a to v subjektívnej 2-ročnej v premlčacej dobe. Žalobe z uvedených dôvodov vyhovel a žalobcovi priznal aj zákonný úrok z omeškania, čo odôvodnil tým, že žalovanej povinnosť plniť vzniká v zákonom určenej lehote (§ 11 ods. 7 prvá alinea zákona č. 381/2001 Z.z.) a v zákonom/v zmluve vymedzenom rozsahu.

6. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná, ktorá navrhla rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať jej náhradu trov konania, eventuálne ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietala, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, porušenie práva na spravodlivý proces a inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedla, že súd nesprávne rozhodol o zmene strany sporu podľa § 80 CSP, pričom mal rozhodnúť o pokračovaní s právnym nástupcom zaniknutej spoločnosti podľa § 64 CSP. Táto vada má podľa žalovanej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vytýkala súdu prvej inštancie, že v odôvodnení rozsudku nepoukázal na ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka, citoval len ustanovenie § 427, no nevysporiadal sa s naplnením zákonných predpokladov pre vyslovenie objektívnej zodpovednosti, teda existenciou udalosti vyvolanou osobitnou povahou dopravného prostriedku, existenciou škody a príčinnou súvislosťou medzi danou udalosťou a vznikom škody. Odôvodnenie rozsudku je podľa nej zmätočné, keďže z neho nie je zrejmé, na základe akých právnych predpisov súd posúdil zodpovednosť subjektu, za ktorý by mala hradiť náhradu škody v zmysle dojednaného poistenia. Ak žalobca vo svojich podaniach tvrdil, že má ísť o objektívnu zodpovednosť prevádzkovateľa vozidla podľa § 427 Občianskeho zákonníka, tak potom aj otázku premlčania je potrebné posudzovať s ohľadom na to, kedy sa žalobca dozvedel o skutkových okolnostiach, z ktorých si mohol urobiť dostatočný úsudok o naplnení predpokladov zodpovednosti za škodu, t. j. existencii udalosti vyvolanou osobitnou povahou dopravného prostriedku, existenciou škody a príčinnou súvislosťou medzi danou udalosťou a vznikom škody. Pokiaľ ide o moment, kedy poškodený nadobudne vedomosť o tom, kto zodpovedá za škodu, tak v prípade objektívnej zodpovednosti podľa § 427 Občianskeho zákonníka, to bude čas vzniku samotnej škodovej udalosti, keďže tretia osoba je oprávnená uplatniť si svoje nároky na náhradu škody na základe objektívnej zodpovednosti voči ktorémukoľvek prevádzateľovi vozidla, resp. jeho poisťovateľovi, a zo skutkových okolností zistených pri samotnej škodovej udalosti si vie spraviť dostatočný úsudok o tom, kto za škodu zodpovedá. Odôvodnenie súdu, že žalobca sa o tom, kto za škodu zodpovedá, dozvedel až momentom, kedy bol príslušnému ORPZ doručený daný znalecký posudok, je vzhľadom na vyššie uvedené zjavne nesprávne. Žalobca sa domáhal svojho nároku na základe objektívnej zodpovednosti podľa § 427 Občianskeho zákonníka, ktorá je koncipovaná ako zodpovednosť objektívna bez ohľadu na zavinenie, a preto premlčacia doba začala plynúť dňom 21. júna 2017, kedy sa žalobca dozvedel o škode. Bez ohľadu na skutočnosť, či má ísť o zodpovednosť za zavinenie podľa § 420 Občianskeho zákonníka alebo o objektívnu zodpovednosť, trvá na tom, že žalobca získal subjektívnu vedomosť o skutkových okolnostiach nehody v deň škodovej udalosti, keďže bol jej priamym účastníkom, pričom jej priebeh vnímal vlastnými zmyslami a mohol si urobiť dostatočný úsudok aj o zavinení škodovej udalosti. Záverom sa vyjadrila k nároku na úrok z omeškania, ktorý súd priznal žalobcovi v rozpore s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR, keďže tento vo svojom rozhodnutí z 22.11.2018 sp. zn. 3Cdo/145/2017 vyslovil, že: "Peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) zákona č. 381/2001 Z. z., účelom ktorej je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti. Skutočnosť, že poisťovňa neodôvodnila odmietnutie poistného plnenia podľa predstáv poškodeného, nemožno vykladať spôsobom, že by si túto povinnosť nesplnila vôbec, a následne prijať záver, že nesplnením tejto povinnosti sa dostala v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. do omeškania".

7. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že zodpovednosť škodcu vyplýva z ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda z dôvodu, že ako vodič osobného motorového vozidla spôsobil porušenie právnej povinnosti, keď viedol motorové vozidlo takým spôsobom, ktorý bol v rozpore s objektívnym právom. Je nesporné a zo záverov konania vedeného pod sp. zn. 4T/52/2018 i preukázané, že dopravná nehoda a tým i škoda na jeho zdraví bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo v čase udalosti povinne zmluvne poistené u žalovanej. V prípade uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla má on ako poškodený možnosť voľby, či bude žalovať poisteného škodcu, alebo iba poisťiteľa, či poisteného škodcu a poisťiteľa súčasne. Prevádzateľ motorového vozidla zodpovedá za škodu podľa § 427 Občianskeho zákonníka, v tejto veci však ide o totožný subjekt, t. j. škodca je zároveň prevádzateľom. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. Za poisteného sa považuje ten, na ktorého

sa vzťahuje poistenie zodpovednosti, môže to byť prevádzkovateľ motorového vozidla a takisto aj samotný vodič, ktorý sedí za volantom; odkaz súdu na aplikáciu § 427 Občianskeho zákonníka je preto správny. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu; súd jasne, výstižne a vyčerpávajúco vysvetlil, prečo považoval žalobu za dôvodnú. Skutkové a právne závery súdu prvej inštancie tak nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a odôvodnenie rozsudku spĺňa požiadavky § 220 ods. 2 CSP. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Absencia citácie či odkazu na § 420 Občianskeho zákonníka nemá v tomto smere žiadnu právnu relevanciu. Na uplatnenie práva na náhradu škody na zdraví platí výlučne 2-ročná premlčacia subjektívna lehota, ktorej počiatok zákon viaže na kumulatívne splnenie podmienky subjektívnej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode a vedomosti o škodcovi, t. j. zodpovednom subjekte; objektívna premlčacia lehota tak pri týchto právach normovaná nie je vôbec a nič na tom nemení fakt, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe. Aj keď bol priamym účastníkom dopravnej nehody, je prakticky vylúčené, aby ako spolujazdec a dopravný laik sám správne vyhodnotil jej technickú príčinu, obzvlášť, ak šlo o pomerne komplikovaný priebeh nehody. Informáciou, na základe ktorej si mohol urobiť úsudok o osobe konkrétneho škodcu, bol až znalecký posudok F. V. P.. Tvrdenie, že v prípade stretnutia motorových vozidiel pri dopravnej nehode si každý z vodičov urobí úsudok o škodcovi v osobe jej druhého účastníka a premlčacia lehota im tak vždy plynie od tohto momentu, popiera pravidlá formálnej a právnej logiky. Omeškanie žalovanej odvodzuje od nesplnenia jeho peňažnej povinnosti v zmysle § 559 ods. 2 v spojení s § 563 Občianskeho zákonníka, nie nepeňažnej povinnosti podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. Je potrebné si uvedomiť, že žalovaná má nielen nepeňažnú povinnosť na posúdenie nároku poškodeného v 3-mesačnej lehote, ktorej nesplnenie je sankcionované úrokom z omeškania podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z., ale má aj peňažnú povinnosť na plnenie voči poškodenému. Pri výklade ustanovenia § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. nie je možné opomenúť ani to, že zákonodarca mal zrejme úmysel do tohto ustanovenia transponovať úpravu v odseku 19 preambuly smernice 2000/26/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. mája 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a 88/357/EHS (Štvrtá smernica o poistení motorových vozidiel). Je možné vychádzať z bodu 5 prílohy zákona č. 381/2001 Z. z. (pozn. doložka zlučiteľnosti). Podľa citovaného predpisu „okrem týchto sankcií je vhodné zaviesť povinnosť platenia úrokov z výšky náhrady stanovenej poisťovňou alebo súdom poškodenej osobe, ak sa plnenie nerealizovalo v zmienenej predpísanej lehote; ak má členský štát platné vnútroštátne predpisy, ktoré obsahujú požiadavku platenia úroku z omeškania, toto ustanovenie sa môže vykonať odkazom na tieto predpisy.“ Ak má zákon sankcionovať úrokom z omeškania výlučne nesplnenie nepeňažnej povinnosti poisťovateľa, tak tým účel citovanej smernice nie je plne naplnený. Vnútroštátne právne predpisy je však potrebné vykladať takým spôsobom, aby bol výkladom účel európskych noriem prenesený do vnútroštátneho práva. Je teda potrebné zvoliť taký výklad, ktorý umožní sankcionovať nesplnenie peňažnej povinnosti poisťovateľa úrokom z omeškania. Toto vnútroštátne právo umožňuje. Ustanovenie § 1 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. totiž odkazuje okrem iného aj na Občiansky zákonník. Nie je teda žiadna prekážka aplikovať aj v prípade omeškania poisťovateľa s peňažným plnením ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom ustanovenie § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. sa ako lex specialis uplatní len v prípade osobitného typu omeškania, a to omeškania z dôvodu nesplnenia si oznamovacej povinnosti. Takýto výklad je plne v súlade s účelom citovanej smernice a zároveň ani nie je v rozpore s vnútroštátnym právom.

8. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedla, že súd nerozoznáva medzi zodpovednosťou vodiča vozidla podľa § 420 Občianskeho zákonníka, zodpovednosťou prevádzateľa vozidla podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka, či zodpovednosťou vodiča motocykla podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Súd v odôvodnení rozsudku citoval ustanovenie § 427 Občianskeho zákonníka, bližšie sa však nevysporiadal s naplnením zákonných predpokladov pre vyslovenie objektívnej zodpovednosti, ktorými sú existencia udalosti vyvolaná osobitnou povahou dopravného prostriedku, existencia škody a príčinná súvislosť medzi danou udalosťou a vznikom škody. Konštatoval, že vodič Y. bol právoplatne odsúdený za prečiny ublíženia na zdraví "a teda zodpovedá za škodu, spôsobenú žalobcovi", bližšie sa však k zodpovednosti vodiča Y. nevyjadruje a ani nerozoberá jednotlivé predpoklady vzniku tejto zodpovednosti. Na základe zisteného skutkového stavu súd neustálil, na základe ktorých ustanovení zákona je založená zodpovednosť subjektu, za ktorý by v zmysle § 15 zákona o povinnom zmluvnom poistení mala nárok žalobcu na náhradu škody hradiť. Žalobca sa domáhal svojho nároku na základe

objektívnej zodpovednosti podľa § 427 Občianskeho zákonníka, preto je potrebné skúmať, kedy sa žalobca dozvedel o tom, kto zodpovedá za jemu vzniknutú škodu na zdraví podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Rozhodným tak je, kedy sa žalobca dozvedel o skutkových okolnostiach, z ktorých si mohol urobiť dostatočný úsudok o naplnení predpokladov zodpovednosti za škodu podľa § 427 Občianskeho zákonníka. Pri objektívnej zodpovednosti za škodu podľa § 427 Občianskeho zákonníka totižto poškodený nemusí vyhodnocovať technickú príčinu dopravnej nehody ani zavinenie konkrétnej osoby, ale stačí, aby poznal identitu prevádzateľa vozidla, ktoré spôsobilo škodovú udalosť. Uvedené bolo žalobcovi zrejme v čase vzniku samotnej škodovej udalosti. Žalobcovi tak nič nebránilo podať žalobu z dôvodu objektívnej zodpovednosti voči obom prevádzateľom, resp. ich poisťovateľom pred uplynutím premlčacej doby. Odôvodnenie súdu, že žalobca sa o tom, kto za škodu zodpovedá, dozvedel až momentom, kedy bol príslušnému ORPZ doručený daný znalecký posudok, je vzhľadom na vyššie uvedené zjavne nesprávne. Ak by však súd konštatoval povinnosť žalovanej na základe zodpovednosti za zavinenie podľa § 420 Občianskeho zákonníka, trvá na tom, že žalobca získal subjektívnu vedomosť o skutkových okolnostiach nehody v deň škodovej udalosti, keďže bol jej priamym účastníkom, pričom jej priebeh vnímal vlastnými zmyslami a mohol si urobiť dostatočný úsudok aj o zavinení škodovej udalosti. Skutočnosť, že pre účely trestného konania boli vyhotovené znalecké posudky, predmetom ktorých bolo priblíženie priebehu škodovej udalosti z jej technického hľadiska, ešte nevyklučuje, že poškodený si nevie, ani nemôže urobiť dostatočný úsudok o otázkach zavinenia škodovej udalosti aj bez toho, aby mu bol zrejmy obsah predmetných znaleckých posudkov. V súvislosti s úrokom z omeškania poukázal na ustanovenie § 11 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení, ktoré viaže výplatu poistného plnenia na 2 okamihy, a to do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovne a po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovni (ak z rozhodnutia nevyplýva iná lehota). V prípade súdneho sporu tak samotný zákon upravuje možnosť výplaty poistného plnenia až po doručení rozhodnutia súdu. Preto poisťovňa v prípade sporného nároku nemôže byť v omeškaní s jeho vyplatením už pred týmto okamihom. Ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka sa vzhľadom na špeciálnu úpravu uvedenú v zákone o povinnom zmluvnom poistení neuplatní. Poukázala na rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, ktorý dospel k záveru, že ak si poisťovateľ svoju povinnosť podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. splnil, nebol povinný uhradiť žalobcovi ako poškodenému úroky z omeškania. Do omeškania s plnením náhrady škody by sa poisťovňa dostala až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradila v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z.

9. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 177 ods. 2 písm. c), § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj s jeho odôvodnením, pretože na podklade skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov urobil správny právny záver o tom, že žalobca preukázal, že pri dopravnej nehode, ktorú spôsobil vodič Y., utrpel úraz, čím mu vznikla škoda na zdraví, za ktorú zodpovedá vodič Y., ktorý bol v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 4T/52/2018 aj právoplatne odsúdený za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Pasívna vecná legitímácia žalovanej je daná v zmysle ustanovenia § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, keďže vodič Y. ako poistený, mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla práve u žalovanej, ktorá je poisťovateľom.

11. Žalovaná v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku nepoukázal na ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka, citoval len ustanovenie § 427, no nevysporiadal sa s naplnením zákonných predpokladov pre vyslovenie objektívnej zodpovednosti, teda existenciou udalosti vyvolanou osobitnou povahou dopravného prostriedku, existenciou škody a príčinnou súvislosťou medzi

danou udalosťou a vznikom škody. K tomu odvolací súd uvádza, že v ustanovení § 420 Občianskeho zákonníka je upravená všeobecná zodpovednosť fyzickej a právnickej osoby za spôsobenú škodu, ktorá vychádza zo zásady zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením akejkoľvek právnej povinnosti. Táto zodpovednosť je zodpovednosťou za zavinený protiprávny úkon. Toto ustanovenie o všeobecnej zodpovednosti za škodu sa použije vždy, ak konkrétny prípad spôsobenia škody nespadá pod niektoré iné ustanovenie Občianskeho zákonníka o náhrade škody, ktoré ustanovuje osobitné podmienky zodpovednosti za škodu (§ 421 a nasl. Občianskeho zákonníka) alebo ak zodpovednosť za škodu nie je osobitne upravená v inom zákone. Medzi osobitné prípady zodpovednosti patrí zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov. Za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku zodpovedá poškodenému zásadne jeho prevádzateľ. Úprava zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov podľa § 427 až § 431 Občianskeho zákonníka je založená na princípe objektívnej zodpovednosti (zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie). V prípade, ak škoda nebola spôsobená osobitnou povahou prevádzky alebo ak škoda nebola spôsobená dopravným prostriedkom, škodca by za škodu zodpovedal podľa všeobecného princípu zodpovednosti za škodu (§ 420 Občianskeho zákonníka). Zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku za škodu spôsobenú jeho prevádzkou podľa § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka nevyklučuje súbežnú (solidárnu) zodpovednosť vodiča tohto dopravného prostriedku podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka , ktorý škodu spôsobil pri tej istej škodovej udalosti zavineným porušením právnej povinnosti, ak nejde o prípad uvedený v ustanovení § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V praxi ide o prípady, keď prevádzateľ a osoba, ktorá v čase spôsobenia škody riadila motorové vozidlo, sú dva rozdielne subjekty. Ak motorové vozidlo v čase vzniku škody riadil prevádzateľ dopravného prostriedku (t. j. spravidla jeho vlastník), ten vždy bude zodpovedať podľa ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť vodiča za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, ktoré v čase spôsobenia škody riadil (ak vodič nie je súčasne i prevádzateľom), má charakter zodpovednosti za zavinené spôsobenie škody (§ 420 Občianskeho zákonníka). Preto podmienkou zodpovednosti vodiča za škodu je okrem zavinenia i protiprávne konanie vodiča (a príčinnej súvislosti medzi týmto konaním a vzniknutou škodou), konkrétne porušenie pravidiel cestnej premávky. Táto skutočnosť je často daná výsledkom trestného konania.

12. Súd prvej inštancie správne posúdil zodpovednosť vodiča Y., ktorý bol zároveň aj prevádzateľom vozidla, podľa ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka. Uvedené ustanovenie zákona je obsiahnuté aj v odôvodnení rozhodnutia, na rozdiel od ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka, ktoré sa v odôvodnení rozsudku neuvádza. Súd mal za preukázané, že dopravná nehoda bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené u žalovanej. V dôsledku dopravnej nehody bola žalobcovi spôsobená škoda na zdraví. Uvedené súd prvej inštancie zdôvodnil v bode 31. a 34. rozsudku. Samotná žalovaná v odvolaní uvádza, že žalobca sa domáhal svojho nároku na základe objektívnej zodpovednosti podľa § 427 Občianskeho zákonníka, ktorá je koncipovaná ako zodpovednosť objektívna bez ohľadu na zavinenie. V priebehu konania žalovaná zodpovednosť v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka nenamietala a nespochybňovala, a súd prvej inštancie podľa tohto ustanovenia nárok žalobcu aj posúdil, čo vyplýva z paragrafového znenia, ktoré je obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia. Z odvolania žalovanej rovnako nevyplýva, že by žalovaná spochybnila zodpovednosť za nárok žalobcu v zmysle tohto ustanovenia (§ 427 Občianskeho zákonníka). Žalovaná skôr namietala, že v prípade objektívnej zodpovednosti podľa § 427 Občianskeho zákonníka poškodený nadobudne vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá, už v čase vzniku samotnej škodovej udalosti, a od tohto momentu mu začína plynúť subjektívna premlčacia doba.

13. Námietkou premlčania vznesenou žalovanou v konaní sa súd prvej inštancie podrobne vysporiadal v bodoch 32., 33. a 34. odôvodnenia rozsudku. Dôsledne sa zaoberal aj okamihom, kedy najskôr mohol žalobca nadobudnúť skutočnú vedomosť, kto za škodu zodpovedá. Keďže v danom prípade išlo o stret dvoch prevádzok vozidiel, pre uplatnenie si nároku žalobcu bolo potrebné, aby mal jednoznačne preukázané, ktorý z vodičov dopravnú nehodu spôsobil a zaviniel, a to vzhľadom na okolnosti dopravnej nehody, ktoré s ňou súvisia. Aj keď je úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov podľa § 427 až § 431 Občianskeho zákonníka založená na princípe objektívnej zodpovednosti (zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie), odlišná situácia nastáva v prípade vzniku škody spôsobenej prevádzkou viacerých dopravných prostriedkov, kedy samotný poškodený nevie vyhodnotiť len na základe vnímania, kto škodu spôsobil. Vychádzajúc z výkladu žalovanej, by žalobca bol nútený žalovať oboch prevádzateľov (resp. ich poisťovateľov), t. j. prevádzateľa motorového vozidla a tiež prevádzateľa motocykla, a až v priebehu konania by sa reálne dozvedel, kto za škodu zodpovedá. Následne by musel žalobu zobrať voči jednému zo žalovaných späť, čím by vznikli

zbytočné trovy konania. V tomto konkrétnom prípade sa žalobca mohol dozvedieť o tom, kto za škodu zodpovedá, až zo znaleckého posudku F. V. P. č. 37/2017. Ako uviedol súd prvej inštancie, technickou príčinou vzniku dopravnej nehody bol nesprávny spôsob jazdy vodiča Y., ktorý jazdil pred dopravnou nehodou v strede vozovky a čiastočne v protismere, čo bol dôvod nesprávnej reakcie protijazdiaceho motocyklistu vyhábaním do protismeru s následnou zrážkou vozidiel. Ako technickú príčinu dopravnej nehody označil znalec aj reakciu vodiča motorky, ktorej spolujazdcom bol žalobca. Samotná nesprávna technika jazdy motocyklistu však nebola tým prvkom nehodového deja, ktorý vyvolal kolíziu situáciu. Je potrebné dodať, že iný znalec v trestnom konaní, F. Z. I., posúdil príčinu vzniku nehody inak, ako znalec F. V. P.. Súd však v trestnom konaní vyhodnotil rozpor medzi dvoma znaleckými posudkami spočívajúcimi vo vytvorení náhlej prekážky niektorým z účastníkov dopravnej nehody a dospel k záveru, že motocyklista vybočením do protismeru nevytvoril obžalovanému náhlu prekážku, pretože ako už bolo uvedené, prvotnou príčinou vybočenia motocyklistu, bola jeho reakcia na jazdu obžalovaného časťou vozidla v protismere, ktorý takouto jazdou podľa definície o náhlej prekážke správne technicky nejazdil, a preto súd pri ustálení viny obžalovaného, vychádzal zo znaleckého posudku F. V. P.. Z odlišných znaleckých posudkov je zrejmé, že žalobca nemohol len vnímaním udalostí počas dopravnej nehody nadobudnúť vedomosť, ktorý z vodičov dopravnú nehodu spôsobil a zaviniť, a to vzhľadom na vyššie popísané okolnosti dopravnej nehody.

14. Sama žalovaná v rozpore s tým, čo aktuálne tvrdí o znalosti žalobcu o skutkových okolnostiach nehody v deň škodovej udalosti, odmietala žalobcovi plniť pred podaním žaloby, a dôvody neplnenia oprela o právoplatné rozhodnutie súdu v trestnom konaní, v ktorom bude určený vinník nehody. Svoje plnenie podmieňovala zistením skutočného vinníka nehody dopravnej nehody, čo vyplýva z jej vyjadrenia zo dňa 09.09.2019 a z korešpondencie zo dňa 22.01.2018, 19.07.2019 (č. I. 207, 208 spisu). Sama žalovaná si v danej veci nebola istá, či vôbec je ako poisťovateľ motorového vozidla v spore pasívne vecne legitimovaná, a v rozpore s jej právnou neistotou má na strane žalobcu za to, že žalobca získal jednoznačnú vedomosť o tom, kto za škodu mu vzniknutú zodpovedá, už pri samotnej škodovej udalosti. Od tohto momentu následne mala začať plynúť subjektívna premlčacia doba, ktorá podľa názoru žalovanej uplynula pred podaním žaloby. S uvedeným názorom žalovanej sa odvolací súd z už vyššie uvedených dôvodov nemohol stotožniť. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu v dôvodoch svojho rozhodnutia zhrnul podstatné skutkové okolnosti a právne argumenty, pričom jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo rozhodol daným spôsobom. Odôvodnenie rozsudku má podľa názoru odvolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti, a teda námietka žalovanej neobstojí. Odvolací súd prijal záver, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie nedáva podklad pre tvrdenie žalovanej, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, preto námietky žalovanej vznesené v odvolaní považoval za neopodstatnené a nedôvodné. Na základe toho rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Vo vzťahu k úrokom z omeškania, ktoré súd žalobcovi priznal, považoval odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie rovnako za vecne správny. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS/215/2020 a III.ÚS/309/2020, podľa ktorých „trojmesačná zákonná lehota na vybavenie poisťného plnenia a na to nadväzujúca 15-dňová lehota na plnenie podľa zákona o PZP má svoje opodstatnenie v záujme dôsledného vyšetrenia poisťnej udalosti, no nepredstavuje žiadnu liberáciu škodcu od platenia príslušenstva pohľadávky (úrokov z omeškania; § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka) vzniknutej z ublíženia na zdraví“. „Právna úprava v uvedenej oblasti vychádza zo smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2000/26/ES o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poisťovania zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a č. 88/357/EHS (štvrtá smernica o poistení motorových vozidiel), ktorá bola následne nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poisťovania tejto zodpovednosti (kodifikované znenie). Konsolidovaná smernica v bodoch 40 a 41 uvádza: (40) Okrem toho, že sa zabezpečí, aby poisťovňa mala svojho zástupcu v štáte, kde má poškodená osoba trvalý pobyt, je vhodné zaručiť, že poškodená osoba bude mať osobitné právo na rýchle poskytnutie poisťného plnenia. Preto by sa do vnútroštátneho práva mali zaviesť primerane účinné a systematické finančné alebo rovnocenné administratívne sankcie - ako sú súdne zákazy v kombinácii so správnymi pokutami, pravidelné hlásenie sa dohliadajúcim orgánom, kontroly na mieste, uverejnenie v národnom úradnom vestníku a v tlači, dočasné pozastavenie činnosti spoločnosti (zákaz uzatvárania nových zmlúv na určité obdobie), vymenovanie osobitného zástupcu dohliadajúcich orgánov zodpovedného za monitorovanie, či sa podnikateľská činnosť vykonáva v súlade so zákonmi o poistení,

odobratie povolenia na vykonávanie takejto podnikateľskej činnosti, sankcie pre riaditeľov a manažment - pre prípad, že poisťovňa alebo jej zástupca si neplní povinnosť náhrady škody v primeranej lehote. Toto by nemalo brániť uplatneniu ďalších opatrení - patriacich najmä pod kontrolné právomoci - ktoré sa môžu považovať za primerané. Podmienkou však je, aby zodpovednosť a vzniknutá škoda boli nespochybniteľné, aby poisťovňa bola schopná realizovať zodpovedajúce plnenie v predpísanej lehote. Zodpovedajúce plnenie náhrady by malo byť vyhotovené písomne a malo by obsahovať dôvody, na základe ktorých bola určená zodpovednosť a škody. (41) Okrem týchto sankcií je vhodné zaviesť povinnosť platenia úrokov z výšky náhrady stanovenej poisťovňou alebo súdom poškodenej osobe, ak sa plnenie nerealizovalo v zmienenej predpísanej lehote. Ak má členský štát platné vnútroštátne predpisy, ktoré obsahujú požiadavku platenia úroku z omeškania, toto ustanovenie sa môže vykonať odkazom na tieto predpisy. V súlade s tým potom konsolidovaná smernica v čl. 22 vyžaduje, aby štáty zaviedli povinnosť poisťovne alebo jej likvidačného zástupcu do troch mesiacov reagovať na žiadosť poškodeného o náhradu škody, ktorá má byť podporená primeranými, účinnými a systematickými finančnými alebo inými rovnocennými správnymi sankciami. Zároveň smernica výslovne vyžaduje, aby sa zabezpečilo, že poškodenej osobe budú vyplatené aj úroky. Európsky zákonodarca chcel dosiahnuť zefektívnenie vyplácania poistného plnenia poškodným tým, že sa má poisťiteľom uložiť povinnosť včas realizovať príslušné šetrenie, a v prípade, že sa zistí jeho opodstatnenie, poskytnúť poistné plnenie, keďže nereagovanie na žiadosť poškodeného o náhradu škody má byť primerané, účinné a systematicky sankcionované a nad rámec štandardného poistného plnenia sa má v prípade porušenia tejto povinnosti dostať poškodenej osobe aj osobitných úrokov“.

16. Odvolací súd považoval námietku žalovanej ohľadom nesprávneho rozhodnutia súdu prvej inštancie o zmene strany sporu podľa § 80 CSP za opodstatnenú, keďže v danom prípade nedošlo k prechodu alebo k prevodu práv alebo povinností tak, ako to má na mysli dané ustanovenie zákona. Súd mal správne rozhodnúť podľa § 64 CSP o pokračovaní s právnym nástupcom zaniknutej spoločnosti, uvedená vada však podľa názoru odvolacieho súdu nemala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP), a preto odvolací súd nevidel dôvod na postup podľa § 389 ods. 2 CSP, t. j. na zrušenie sporného uznesenia a samotného rozsudku. Súd prvej inštancie konal na pojednávaní dňa 27.09.2021 s právnou nástupkyňou žalovanej, právna nástupkyňa mala možnosť sa k veci vyjadriť, bolo jej umožnené predniesť záverečnú reč, zároveň jej bol doručený rozsudok, voči ktorému podala odvolanie. Súd prvej inštancie teda konal správne s právnou nástupkyňou žalovanej, aj keď výrok rozhodnutia nebol úplne v súlade s ustanovením § 64 CSP. Uvedené pochybenie súdu však nemalo žiadny vplyv na samotné rozhodnutie veci samej.

17. S ohľadom na všetko vyššie uvedené dospel odvolací súd k tomu, že odvolanie žalovanej je neopodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, a z tohto dôvodu mu patrí aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v súlade s § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP. O výške týchto trov v zmysle § 252 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).